

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ EDTECH

Козлова Інна Миколаївна,

кандидат економічних наук, доцент
кафедри менеджменту, логістики та інновацій,
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця

Баталічева Наталія Олександрівна,

студентка,
кафедра менеджменту, логістики та інновацій,
Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця

В умовах глобалізації та мінливості ринку збільшення інвестиційної активності в напрямі освітніх технологій (EdTech) свідчить про пріоритетність розвитку цієї галузі як у всьому світі, так і в Україні. Цьому сприяє збільшення населення, зростання попиту на освітні послуги та технології, підвищення рівня ефективності навчального процесу, стрімке поширення дистанційного навчання, використання в процесі навчання інтерактивних методик та ін.

В загальному вигляді EdTech (від англ. education – «освіта» і technology – «технології») – проекти в галузі освітніх технологій. Часто EdTech виступає синонімом онлайн-освіти, проте насправді це поняття набагато ширше і включає увесь набір цифрових інструментів, спрямованих на підвищення ефективності освітнього процесу. Крім онлайн-шкіл, інтерактивних курсів та освітніх програм, на сучасному ринку представлені розробники електронних систем для освітніх установ, навчального обладнання, VR-тренажерів, системи управління навчальним контентом, платформ для корпоративного навчання та інших продуктів.

На початку розвитку EdTech головним форматом були прості веб-сайти, інформація на яких в основному була представлена у вигляді wiki-текстів зі списком необхідної додаткової літератури.

Після 2000 року стали з'являтися повноцінні платформи LMS (Learning Management System – система управління навчанням): з особистим кабінетом учня, системою техпідтримки, чатами та ін. Паралельно активно розвивався відеоформат. У 2010-х онлайн-навчання стає дедалі доступнішим: з'являються масові відкриті онлайн-курси, розвиваються системи для відстеження індивідуального прогресу учнів та й технології штучного інтелекту поступово проникають на ринок [1].

Сьогодні онлайн-навчання розвинене в Китаї, США, деяких країнах Європи, також динамічно розвивається і освітній ринок Індії. У той же час, український освітнянський онлайн-ринок поки що не настільки сформований і насичений. До того ж досить складно оцінити його обсяги через відсутність регулярних досліджень і відкритої звітності основних учасників цього ринку послуг. За даними української онлайн-платформи вітчизняна структура ринку EdTech

має наступний вигляд: близько 43% українського ринку онлайн-навчання займають мовні курси; 24% – шкільна програма і підготовка до ЗНО (НМТ), 12% – профтех-курси і близько 21% – сегмент додаткової освіти [2]. Дослідження українського ринку онлайн-освіти свідчать про те, що більшість українців при здійсненні онлайн-навчання має намір отримати додаткові знання задля кар'єрного зростання, збільшення власного доходу, для подальшої зміни професії, а також для того, щоб бути обізнаним про найбільш трендові теми (політика, фінанси, психологія, соціологія) з метою самоствердження.

Слід зазначити, що важливою складовою для стрімкого розвитку ринку EdTech є можливість доступу потенційних користувачів до Інтернет-ресурсів. Не зважаючи на певні труднощі останніх років, пов'язані з впровадженням карантинних обмежень та повномасштабного вторгнення РФ, в Україні доступ користувачів до мережі Інтернет зріс у декілька разів за останні роки, що свідчить про достатню технічну забезпеченість реалізації онлайн-освітніх послуг серед населення.

Отже, ринок EdTech-технологій постійно зростає та розвивається, і конкуренція серед компаній у цьому секторі стає все більш жорсткою. Крім того, в світі поширюється тенденція до дистанційної освіти, що робить EdTech-компанії ще більш потрібними та важливими.

На сьогоднішній день перспективними напрямками розвитку EdTech-ринку є [1-4]:

- використання штучного інтелекту для персоналізації навчання, створення індивідуальних програм чи оптимізації навчання;
- використання різних форм мікронавчання, які дозволяють розподілити освітній контент на невеликі складові (самостійні одиниці), відпрацювати окремі мікронавички;
- розвиток гейміфікації у навчанні для підвищення мотивації та ефективності навчання;
- використання VR/AR-технологій та іммерсивного навчання для створення більш реалістичних та інтерактивних навчальних матеріалів;
- використання блокчейну для створення надійних та безпечних систем зберігання даних та електронних документів;
- використання хмарних технологій для покращення доступності навчання та створення більш гнучких навчальних середовищ;
- цифровізація освітнього процесу й популяризація інформаційних технологій;
- впровадження в освітні процеси цілеспрямованого та систематичного розвитку загальних (універсальних) компетентностей (soft skills);
- роботизація та автоматизація освітнього процесу;
- переорієнтація можливостей EdTech платформ на мобільні пристрої.

З огляду на розглянуті перспективні напрямки можна зробити висновок, що сучасний освітній процес стає все більш інноваційним та орієнтованим на сучасні потреби, а EdTech є одним із найпривабливіших ринків для сучасних технологічних компаній. Введення нових ланок в процес навчання (коучів,

менторів), розвиток онлайн-навчання, використання методів спільного навчання та аналітики, застосування різних механік у навчанні та адаптація навчальної програми дозволяють підвищувати ефективність та якість навчання. Крім того, індивідуальне навчання та розвиток онлайн-сертифікації дозволяють кожному, хто навчається, отримувати освіту за індивідуальною програмою та підтверджувати свої знання та компетенції. У цілому, використання сучасних технологій та методів дозволяє підвищувати доступність та якість освіти, а також створювати більш комфортні умови для навчання та розвитку.

Список літератури:

1. Зятюк С. Що таке EdTech і чому він є перспективним напрямком для ІТ-бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://24tv.ua/business/shho-take-edtech-chomu-vin-ye-perspektivnim-napryamkom-dlya-it_n1800632 https://24tv.ua/business/shho-take-edtech-chomu-vin-ye-perspektivnim-napryamkom-dlya-it_n1800632.
2. Бігус К. Що потрібно знати про онлайн-освіту в Україні [Електронний ресурс]. — Режим доступу: [https://nv.ua/ukr/techno/technoblogs/onlayn\\$osvita\\$v\\$ukrajini\\$ 50128010.htm](https://nv.ua/ukr/techno/technoblogs/onlayn$osvita$v$ukrajini$ 50128010.htm)
3. Пермінова С. О. Створення edtech стартапів як фактор розвитку онлайн-освіти. Ефективна економіка. 2021. № 3. – URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=8752>.
4. Козлова І. М. Сучасні тенденції розвитку EDTECH компаній та їх вплив на формування маркетингової стратегії у сфері освітніх технологій / І. М. Козлова, Н. О. Баталічева // Наукові праці МАУП. Економічні науки. Випуск 2 (69), 2023. – С. 47-53.